

Ijsberg groter dan Gelderland breekt!

Foto: David Allen / Flickr

Lees: ijsberg op drift

Ijsbergen heb je in allerlei soorten en maten. Maar in juli 2017 ontstond er wel een hele bijzondere: A-68. Deze ijsberg was even groot als de provincie Gelderland! Grote ijsbergen zijn een potentieel gevaar voor de scheepvaart omdat ze overal tegenaan kunnen rammen. Schepen moeten dus niet in de buurt van grote ijsbergen varen om een botsing te voorkomen. Eilandjes hebben zo'n keus niet. Het pinguïneilandje South Georgia dreigde door de A-68 ijsberg volledig te worden vermorzeld. A-68 was nog maar tientallen kilometers bij het eilandje vandaan. Maar gelukkig: de ijsmassa ging er rakelings langs en de twee miljoen pinguïns haalden opgelucht adem.

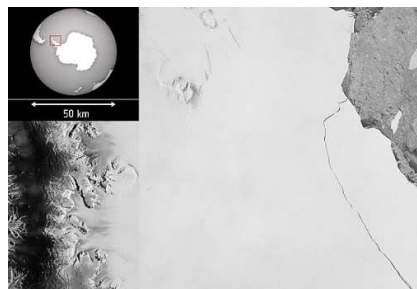
Zoek op:

- Waar is 'Larsen C'?
- Waar is het 315.000.000.000.000 kg wegende A-68 heen gedreven?

Lees: cryos

Ijs komt op aarde vooral voor rond de polen en in het hooggebergte. Globaal kun je een onderscheid maken tussen zee-ijs en landijs. Daarnaast is er ijs in de atmosfeer. Al het ijs op aarde samen, noemen we de cryosfeer.

Landijs bestaat uit ijskappen, gletsjers en permafrost (permanent bevroren grond). Ijs van de ijskappen stroomt langzaam richting zee, waardoor ijsplaten op zee ontstaan; zee-ijs. Breken stukken van zo'n ijsplaat af, dan ontstaat een ijsberg, zoals A-68.

Satellietbeeld van Larsen C uit juli 2017. Foto: ESA

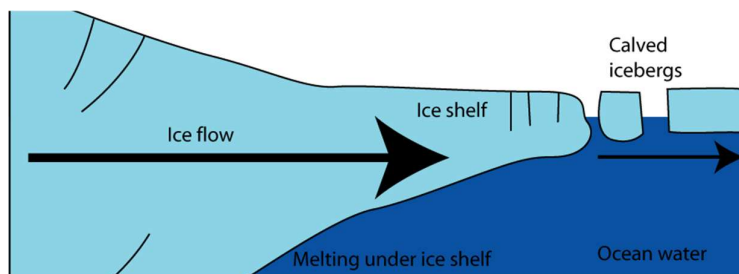
Zoek en bekijk:

Zoek online op de termen 'bbc', 'news' en 'A68: World's biggest iceberg is on the move'. Bekijk het korte filmpje in dit nieuwsbericht. Wat zie je gebeuren? Hoe hebben ze dit 'gefilmd' denk je?

Bereken: herhalingstijd

De Larsen-ijsplaat wordt elk jaar voorzien van 60 km³ nieuw ijs dat vanuit de Antarctische ijskap de ijsplaat instroomt. De ijsplaat heeft een kustlengte van 150 kilometer en is 300 meter hoog.

- Hoeveel breder (richting zee) wordt de ijsplaat elk jaar als er geen verliezen optreden?
- Na hoeveel jaar levert dit een ijsberg op met het formaat zoals A-68?

Beantwoord:

- Om de hoeveel jaar kan volgens een natuurlijk evenwicht een grote ijsberg zoals A-68 afbreken?
- Zoek op, wanneer zijn de ijsplaten Larsen-A en Larsen-B afgebroken?
- Wat zeggen wetenschappers over deze grote afkalvingen, is dit een natuurlijk proces of zorgt menselijk handelen voor de temperatuurverhoging?
- Wat betekent het afbreken van een stuk van de ijsplaat op zee voor de afvoer van het ijs dat van de ijskappen richting zee stroomt?
- Wat betekent het afbreken van een ijsberg voor de snelheid waarmee dit ijs smelt?